

Protocol Zieke kinderen en medicijnen

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Zieke kinderen

3 Besmettelijke ziekten

4 Medicijnen

4.1 Medische handelingen

5 Noodsituaties

1 Inleiding

Als ouder kies je o.a. voor een gastouder omdat de opvang voor je kind gegarandeerd is. Een uitzondering is echter een ziek kind. Zieke kinderen kunnen het gastoudergezin niet altijd bezoeken. Dan rijst vanzelf de vraag: wanneer is een kind ziek? In dit protocol wordt uitgelegd hoe met zieke kinderen wordt omgegaan en wat de richtlijnen zijn bij het toedienen van medicijnen. Wanneer er bij een kind, ten gevolge van ziekte, medische handelingen moeten worden uitgevoerd, verzoekt Gastouderbureau KindRijk de ouders om voorafgaand aan de start van de opvang, of na het ontstaan van ziekte, het gastouderbureau te informeren. We gaan er van uit dat de medicijnen, voor zover mogelijk, thuis gegeven worden, maar eventueel kunnen medicijnen door de gastouder worden gegeven. Onder het kopje medicijngebruik worden de voorwaarden voor verstrekking van medicijnen door de gastouder uitgelegd. Gastouderbureau KindRijk gaat erg terughoudend om met de uitvoering van risicovolle medische handelingen en aan wettelijke artsen / deskundigen voorbehouden medische handelingen. Daaronder vallen bijvoorbeeld injecties bij suikerziekte of het aanbrengen en verwijderen van klyasma's en sondes. In principe voert de gastouder deze handelingen niet uit. U zult ze als ouders zelf uit moeten voeren of er zullen met andere instellingen afspraken moeten worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld Thuiszorg. Gastouderbureau KindRijk bepaalt uiteindelijk of opvang bij een gastouder wel of niet praktisch uitvoerbaar is of blijft en of er aanvullende afspraken nodig zijn. Voor de opvang van kinderen met een medische indicatie (een ziekte die dreigend kan zijn voor het kind, andere kinderen, de gastouder of anderen) dient u als ouder een aanvullende overeenkomst Wet BIG te hebben getekend of per ommekeer te tekenen.

2 Zieke kinderen

Als het kind tijdens de opvang duidelijk merkbaar ziek wordt, en de gastouder meent dat het kind medische hulp nodig heeft (huisarts) of te ziek wordt voor verblijf bij de gastouder, neemt deze direct contact op met de ouders/verzorgers. Bij twijfel geldt: neem altijd contact op met de ouders/verzorgers. Voorop staat dat wij geen risico nemen wanneer het gaat om de gezondheid van het kind. Kinderen zijn ziek wanneer:

☒ Hun lichaamstemperatuur boven de 38,5 graden is. Bij koorts wordt opgemerkt dat dit zeer kind-afhankelijk is. Het ene kind voelt zich met een lichaamstemperatuur van 38 graden niet lekker, terwijl een ander kind bij een lichaamstemperatuur van 39 graden nog lekker aan het spelen is. Sommige kinderen hebben vaak verhoging, andere kinderen hebben nooit koorts. Bij het bekijken of een kind bij de gastouder mag blijven of kan komen, wordt in eerste instantie uitgegaan van de lichaamstemperatuur, maar wordt ook gekeken naar het kind. In principe moeten kinderen met een temperatuur boven de 38,5 graden opgehaald worden! ☒ Ze 1-op-1 aandacht van de gastouder nodig hebben. ☒ Ze een besmettelijke ziekte hebben. Echter in de meeste gevallen mogen kinderen met een besmettelijke ziekte wel naar de gastouder, mits het kind zich goed genoeg voelt. Meer informatie staat onder het kopje 'besmettelijke ziekten'.

Een kind dat ziek is, is in een rustige omgeving het beste af. Een ziek kind kan niet de aandacht krijgen die het nodig heeft, zonder dat dit ten koste gaat van het gastgezin. Als een kind overdag ziek wordt, worden de ouders op de hoogte gebracht. 4

Zolang de gastouder denkt de verantwoording aan te kunnen, zal het zieke kind, in overleg met de ouder, die dag bij de gastouder blijven. Houdt altijd de update van het RIVM in de gaten mbt Corona maatregelen. Indien een kind ziek wordt tijdens de opvang bij de gastouder worden door de gastouder in het dagplanning de symptomen, de temperatuur, de datum en het tijdstip genoteerd. Vervolgens worden de ouders op de hoogte gebracht en verzocht om hun kind eventueel op te (laten) halen. Bij twijfel over het ziektebeeld/symptomen wordt contact opgenomen met de huisarts van het kind. Alle handelingen worden verricht met inachtneming van regels met betrekking tot hygiëne zoals tijdens de Risico Inventarisatie met de gastouder zijn doorgenomen.

3 Besmettelijke ziekten

Bij verreweg de meeste besmettelijke ziekten mag een kind wel naar de gastouder. Het besmettingsgevaar vindt in veel gevallen plaats voordat de ziekte zich daadwerkelijk manifesteert. Bij onderstaande ziekten hoeft een gastouder een kind niet te weren, tenzij het kind zich te ziek voelt om te komen:

N.B. De nummers achter de ziektebeelden verwijzen naar het protocol '[Informatie over ziektebeelden voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang](#)' van de RIVM1. In dit document kunt u zo nodig aanvullende informatie vinden over het ziektebeeld.

- Bof (pag. 13)
- Diarree en braken (pag. 14). In veel gevallen voelt een kind zich echter te ziek om naar de gastouder te gaan.
- Hand-, voet- en mondziekte (pag. 16)
- Hepatitis A en B (pag. 18 en 20)
- Hersenvliesontsteking (pag. 22)
- Hoofdluis (pag. 24). Indien een broertje/zusje hoofdluis heeft, wordt van de ouders verlangd dat zij de gastouder daarvan op de hoogte brengen.
- Kinkhoest (pag. 26)
- Koortslip (pag. 27)
- Krentenbaard (pag. 28). Wanneer de wondjes erg groot zijn, kan de GGD adviseren om kinderen met krentenbaard te weren.
- Luchtweginfecties (pag. 30)
- Mazelen (pag. 32). Wanneer er meerdere niet-gevaccineerde kinderen bij de gastouder zijn, wordt aangeraden kinderen met mazelen te weren. Houd er rekening mee dat kinderen pas op de leeftijd van 14 maanden hun eerste BMR-vaccinatie tegen mazelen krijgen.
- Middenoorontsteking/ loopoor (pag. 34)
- Oogontsteking (pag. 35)
- Pseudokroep (pag. 37)
- Rode Hond (pag. 38) Een gastouder hoeft kinderen met rodehond niet te weren. De gastouder moet wel ouders en eventuele andere beroepskrachten informeren over rodehond in de opvang. Zij kunnen dan alert zijn op verschijnselen bij hun kind of gewaarschuwd zijn bij een zwangerschap.
- Roodvonk (pag. 40)
- Steenpuisten (pag. 41). Mits de steenpuist is afgedekt en behandeld wordt.
- Ringworm (pag. 42). Mits de behandeling gestart is.
- Schurft (pag. 44)
- Spruw (pag. 46)
- Spoelwormen (pag. 47) of wormpjes (pag. 55)
- Vijfde Ziekte (pag. 48)
- Voetschimmel (pag. 50)
- Waterpokken (pag. 51). De gastouder moet wel andere ouders op de hoogte brengen van het feit dat er waterpokken zijn geconstateerd.
- Wratten of waterwratten (pag. 53)
- Zesde Ziekte (pag. 56)
- Ziekte van Pfeiffer (pag. 57)

4 Medicijnen

Wanneer uw kind gebruik moet maken van medicijnen op doktersrecept dan vragen wij het volgende van u:

- Het medicijn moet op naam staan van uw kind
- Het medicijn is compleet aangeleverd met doosje en bijsluiter
- De datum en toedienfrequentie wordt bekeken

Gastouders kunnen slechts de volgende medicijnen toedienen, na ondertekening van medicatieformulier: neus-, oog-, en oordruppels, antibiotica/penicilline, oogpleisters, hoestdrankjes en pufapparaten. Al deze middelen worden alleen toegediend als ze zijn voorgeschreven op doktersrecept. Bij gebruik van Antibiotica vragen wij om uw kind pas te brengen als het recept al meer dan 24 uur wordt gebruikt. Gastouders geven de kinderen geen paracetamol behalve wanneer er met bijvoorbeeld het krijgen van tandjes toestemming voor is gekregen. Wij vragen u altijd een medicatieformulier te ondertekenen, waarin u aangeeft dat de gastouder toestemming heeft om het medicijn toe te dienen. Wordt deze niet getekend dan adviseren wij de gastouder het toedienen van medicijnen te weigeren. Ook voor Homeopathische middelen en andere zelfhulpmedicatie verzoeken wij u een medicatieformulier in te vullen. Verantwoordelijkheid voor medicijngebruik ligt altijd bij de ouders. Ook achten wij de ouders verantwoordelijk voor het juist achterlaten van de goede telefoonnummers. In verband met mogelijke allergische reacties moet de eerste toediening altijd thuis door de ouders/verzorgers geschieden.

4.1 Medische handelingen

Je mag alleen medische handelingen verrichten als je daarvoor een opleiding gevolgd hebt, of als je toestemming hebt van een arts. Deze arts moet er van overtuigd zijn dat je de handeling kunt uitvoeren. Dit soort medische handelingen worden “voorbehouden handelingen” genoemd. Hierover dienen echter heldere afspraken met ouders te worden gemaakt. De gastouder is niet bevoegd om medische handelingen uit te voeren. Mocht zich een situatie voordoen waarin het noodzakelijk is dat er bij een kind tijdens het verblijf een medische handeling verricht wordt, dan zal de directie per geval beslissen of aan dit verzoek gehoor kan worden gegeven. De directie dient altijd vooraf geïnformeerd te worden over te verrichten van medische handelingen en ziekte van het op 6

te vangen kind. Bij het nemen van de beslissing worden de regels uit de Wet BIG gevolgd. Deze wet houdt in dat bepaalde handelingen alleen mogen worden verricht als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- De medische handeling moet worden verricht in opdracht van een beroepsbeoefenaar die voor het verrichten van de handeling zelf wettelijk bevoegd is.
- De persoon die de handeling verricht, moet de aanwijzingen van de opdrachtgever opvolgen.
- De persoon die de handeling verricht, moet bekwaam zijn om de handeling te verrichten.

- Er wordt een aanvullende overeenkomst met de ouders afgesloten. In een dergelijke overeenkomst worden de afspraken over de aanvullende zorg, de financiering ervan en de aansprakelijkheden van het gastouderbureau en de gastouder nader geregeld.
- Uit de aanvullende overeenkomst moet expliciet blijken voor welke medische handelingen ouders van het kind toestemming hebben verleend.
- Uit een zogenaamd “autorisatieformulier” dient de toestemming van een arts en bovendien de bekwaamheid en bereidheid van de gastouder te blijken.

De gastouder ontvangt aanwijzingen van de arts met betrekking tot:

- de wijze waarop de handeling moet worden uitgevoerd.
- algemene aandachtspunten ter observatie na het uitvoeren van de handeling.
- instructies voor het handelen bij bepaalde verschijnselen.
- de arts bepaalt in hoeverre extra toezicht en tussenkomst van zijn/haar kant noodzakelijk is. Afspraken dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

De Wet BIG is slechts van toepassing op medische handelingen die beroepsmatig worden verricht. In noodsituaties wordt iedereen geacht naar zijn/haar beste vermogen te handelen en kan het verrichten van voorbehouden handelingen in strijd met de wet zelfs noodzakelijk zijn. In dat geval is er sprake van overmacht en levert de hulpverlening geen strafbaar feit op.

5 Noodsituaties

In een noodsituatie moet je medische hulpverleners. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als je iemand ziet stikken of als je getuige bent van een ongeluk. Je moet dan doen wat je kunt om iemand te helpen. In de cursus kinder-EHBO leer je wat je moet en kunt doen in de meest voorkomende noodsituaties. De EHBO cursus wordt enkele malen per jaar georganiseerd door het gastouderbureau. Gastouders worden verplicht hun kinder-EHBO cursus te een keer in de twee jaar te herhalen na het behalen van hun kinder-EHBO.

Noodnummer in geval van calamiteiten: 112.